

Frisklivssentralen i Bergen
Bontelabo 8A

Deres ref.:
Saksbehandler: ECA
Vår ref.: 12/2564
Dato: 10.04.2012

5003 BERGEN

Spørsmål vedrørende betaling for ulike kurs arrangert av Frisklivssentraler

Jeg viser til din mail datert 30.3 12 vedrørende betaling av kurs ved frisklivssentraler.

Det har vært vanlig praksis ved de fleste frisklivssentralene å ta egenandel på frisklivsresepten, røykesluttkurs og bra mat kurs. I forbindelse med revidering av veileder for kommunale frisklivssentraler (IS-1896) har vi undersøkt hjemmelsgrunnlaget for denne egenbetalingen med vår jurister, som har gitt oss følgende svar;

Hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven

§ 11-2. Vederlag for helse- og omsorgstjeneste

For hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste, herunder privat virksomhet som driver etter avtale med kommunen, kan kommunen kreve vederlag av pasient og bruker når dette følger av lov eller forskrift.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om vederlag for helse- og omsorgstjenester.

Forskrift gitt med hjemmel i bl.a. folketrygdloven § 5-4:

FOR 2011-06-23 nr 675: Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege

<http://www.lovdata.no/for/sf/ho/xo-20110623-0675.html>

Hjemmel i spesialisthelsetjenesten

§ 5-5. Pasienters egenbetaling

Departementet kan gi forskrift om:

1. pasienters betaling for poliklinisk behandling ved institusjon, hos legespesialist og spesialist i klinisk psykologi, herunder fritak for betaling ved forsinket behandling/undersøkelse eller kontroll,
2. pasienters betaling for bestilt time som ikke benyttes ved poliklinikk, hos legespesialist og spesialist i klinisk psykologi,
3. adgang til å bestemme at pasienter som oppholder seg i langtidsinstitusjoner helt eller delvis skal dekke 25 prosent av forpleiningsutgiftene når dette finnes rimelig etter pasientens økonomiske kår. Det kan ikke tas refusjon i kontantytelser som pasienten oppebærer etter folketrygdloven og heller ikke i midler som skriver seg fra slike ytelser,
4. pasienters betaling for reise til undersøkelse og behandling, herunder fritak for betaling for enkelte

Helsedirektoratet • «Soa_Navn»

«Sse_Navn»

«Sbr_Navn», tlf.: «Sbr_Tlf»

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

pasientgrupper,

5. pasienters betaling for opphold i opptreningsinstitusjoner og andre private rehabiliteringsinstitusjoner som har driftsavtale med regionalt helseforetak, herunder om fritak for betaling for enkelte pasientgrupper.

Forskrift gitt med hjemmel i denne:

Forskrift om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak

<http://www.lovdatab.no/for/sf/ho/xo-20071219-1761.html>

Det er ingen hjemmel i forskrift for at det kan tas betaling for tjenestetilbud som blir gitt ved frisklivssentralen, og disse tilbudene må derfor være gratis.

Vi ønsker dere lykke til med arbeidet med opprettelsen av frisklivssentral i Bergen. Har dere spørsmål, må dere bare ta kontakt med oss igjen.

Vennlig hilsen

Henriette Øien e.f.
avdelingsdirektør

Ellen Margrethe Carlsen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk